

**ZNAKOMITEMU UCZONEMU
I PRAWEMU CZŁOWIEKOWI**

Gdy spojrzymy z perspektywy minionych kilkudziesięciu powojennych lat na historię humanistyki polskiej, łatwo skonstatujemy, co w niej było autentycznym, opartym na rzetelnych badaniach, naukowym dorobkiem, a co zwyczajnym, brzmiącym dziś żałośnie i zarazem tragikomicznie, ideologicznym bełkotem, głoszonym i drukowanym przez rzekomych uczonych na zamówienie ówczesnych władz politycznych.

Używając starej metafory, można powiedzieć, że historia – niby „kosmiczna wialnia” – raz jeszcze oddzieliła ziarno od plew, wyrzucając na swój przysłowiowy śmietnik tysiące wydanych za ciężko zapracowane przez naród pieniądze, pseudonaukowych dzieł, stanowiących dziś przykład upadku duchowego i słabości charakterów ich autorów.

Uwagi powyższe odnoszą się do przedstawicieli różnych dziedzin powojennej humanistyki polskiej, w tym w sposób szczególny do wielu przedstawicieli filozofii i historii filozofii, specjalnie ważnych dla totalitarnego systemu, który właśnie w filozofii próbował znaleźć oparcie dla swojej surrealistycznej, a jednocześnie wrogiej człowiekowi i ludzkiej kulturze, wizji rzeczywistości.

Trzeba było być dogłębnie prawym i niezłomnym duchowo intelektualistą, żeby nie płacić politycznych i światopoglądowych serwitutów stanowiących w wielu wypadkach cenę za szansę zrobienia kariery naukowej. Na szczęście dla naszej kultury, zawsze, a także w tych czasach, byli w Polsce intelektualiści, którzy nie dali się niczym złamać ani przekupić, którzy obecnie nie muszą się wstydić, ani odwoływać, żadnego słowa w przeszłości wygłoszonego lub wydrukowanego, i którzy z niczego nie muszą się tłumaczyć przed opinią publiczną.

Profesor Juliusz Domański jest jednym z nich. Był zawsze przykładem niesłuchanie kompetentnego naukowo, twórczego i bezwzględnie uczciwego

uczonego, a jego publikacje, nawet te najdrobniejsze, stanowią od lat i niezmiennie – cenny i całkowicie twórczy wkład do historii nauki; co więcej, do historii cywilizacji euroatlantyckiej, którą on rozumie jak mało kto ze współczesnych i której fundamentalne wartości przyjął za własne, służąc im przez całe życie.

Komitet Redakcyjny *Acta Mediaevalia* czuje się zaszczycony, że z okazji 70-lecia Urodzin Profesora Juliusza Domańskiego, może Mu poświęcić niniejszy tom, składając w ten sposób swój hołd autentycznemu Uczonemu i prawemu Człowiekowi.

Redaktor naczelny *Acta Mediaevalia*
ks. prof. Stanisław Wielgus